

Dansk Mølledag søndag den 18.juni 2017

Møllernes årlige festdag om 1000-årig kulturarv

105 vind- og vandmøller inviterer til Dansk Mølledag søndag den 18. juni, hvor møllersvende viser, hvordan man udnytter kraften i vind eller vand til at male korn til brødmel på kværne i de gamle møller

105 vind-og vandmøller inviterer alle interesserede i at deltage i møllernes årlige festdag, Dansk Mølledag 2017, søndag den 18. juni.

På mølledagen bliver der lejlighed til at se, hvordan den enkelte mølle er opbygget. På en del af møllerne får gæsterne også mulighed for at opleve – se, høre og mærke – hvordan kræfterne i vind eller vand bliver brugt til at male korn til mel i møllens kværne – og til drift af andre maskiner i møllen.

Ud over rundvisning på den enkelte mølle og mulighederne for at købe friskmalet mel til bagning af brød og kage byder møllerne også på mange andre aktiviteter på mølledagen fra gudstjeneste, folkedans, musik, bagning af snobrød og historisk udstilling til dyrskue. Programmet for dagen varierer fra mølle til mølle.

Kulturarv som vi vil bevare

”Møllerne er i høj grad dansk kulturarv, som møllernes ejere og de mange frivillige i møllelaugene yder en stor og flot indsats for at bevare og fortælle om”.

Det siger Susanne Jervelund, formand for Dansk Møllerforening, og fortsætter:

”Allerede i vikingetiden blev der brugt vandmøller her i landet. Og i den tidlige middelalder indførte munkene den type vandmøller, vi nu kender. De tidligste vindmøller, stubmøllerne, kom til Danmark omkring år 1.400, og de tidligste hollandske møller fulgte et par hundrede år senere”.

”Møllerne repræsenterer den første mekanisering af hårdt og tidsrøvende manuelt arbejde. Det gælder både for kornmøller, hammermøller og savmøller.”

”Det er tankevækkende, at møllerne gennem tusinde år har været en vigtig del af samfundsudviklingen. Ved at bevare de historiske møller, sikrer vi, at kommende generationer, kan lære om den teknologiske udvikling i praksis”, fastslår Susanne Jervelund og tilføjer:

”Møllerne leverede kraft og energi til mange forskellige opgaver, dengang det eneste alternativ var den kraft, der kunne leveres af mennesker og dyr. I dag har vi mistet fornemmelsen for, hvor meget energi vi bruger. En mølle, der før var helt central i det lokale samfunds kraftproduktion, leverer mindre kraft end en almindelig bil gør i dag. Det energiforbrug, vi har i dag, er stort, men ikke til at have et forhold til. At være på en historiske mølle i funktion, giver en unik oplevelse af kraft og energi”.

Viden om bygninger, maskiner og håndværk

”Ved at bevare en historisk mølle i funktion, sikrer vi, at såvel bygningen som mølleværk, kværne og andre maskiner samt de forskellige håndværk, der er knyttet til mølleriet, bliver bevaret for eftertiden. Dermed får vi vedligeholdt erfaringer og viden om en række gamle håndværk, og bragt dem videre til næste generation.”

En møllebygning er en helt særlig konstruktion. Især vindmøller stiller store håndværksmæssige krav til tømrerhåndværket, som møllebyggerne repræsenterer. Det samme gælder det arbejde, der leveres af mureren og smeden. Oven i dette, kommer de krav, der stilles for arbejder udført på fredede og bevaringsværdige bygninger, hvor der er særlige krav om, at håndværk og materialer er historisk ægte.

Dertil kommer viden om møllerens arbejde på møllen. Det arbejde kræver viden om møllens teknologi, drift og pasning. Hertil kommer viden om korn og formaling, herunder viden om kornsorter, opbevaring og brug, samt praktisk erfaring i at passe møllens kværne og andre maskiner.

”I Dansk Møllerforening gennemfører vi kurser i pasning og drift af møller. Det gør vi for at støtte de mange frivillige, som yder en uundværlig indsats for at bevare de historiske møller. De to sidste år har vi gennemført kursus i bildning af møllesten i kværnen. Gennem teori og praktiske øvelser højner vi med kurserne den faglige viden om færdigheder, der kræves i møllerne,” siger Susanne Jervelund.

Dansk Mølledag gennemføres i år med støtte fra Augustinusfonden, Møllerens Fond, Mads Clausens Fond og Brebølfonden.

Oplysninger om aktiviteterne på den enkelte mølle på mølledagen findes på:

<http://www.danskmolledag.dk/>

Syv åbne møller på Bornholm – de fleste med gratis entre:

Egeby Mølle - Åben: 13.00-16.00 – Gratis entre

Nexøvej 74, 3720 Åkirkeby

Kontakt: telefon: 21463977; E-mail: nielsholgerlarsen@gmail.com

Hjemmeside: <http://www.foreningenbornholm.dk/egeby-stubmoslashlle.html>

Vang Vandmølle - 13.00-16.00 - Gratis entre

Vandmøllevvej 8, Vang, 3790 Hasle.

Kontakt: telefon: 56969065 ; E-mail: j.u.hansen@mail.dk

<http://www.foreningenbornholm.dk/vang-vandmoslashlle.html>

Melsted Mølle – Landbrugsmuseet Melstedgård - Åben: 10.00-14.00

Melsted Langgade 28, 3760 Gudhjem

Kontakt: telefon: 21 485598; E-mail: vk@bornholmsmuseer.dk

<http://www.bornholmsmuseum.dk/besoeg/melstedgaard-gaarden-bornholms-madkulturhus.aspx>

<http://www.foreningenbornholm.dk/melsted-moslashlle.html>

Entre: Fri entre på mølle – alm. entre på Gården

Kuremølle - Åben: 10.00-16.00 - Gratis entre

Svanekevej 65, 3740 Svaneke

Kontakt: telefon: 20 29 53 35; E-mail: MargretheSommer@gmail.com

Hjemmeside: www.kuremoellen.dk

Aktiviteter: Den gamle Hornsby motor vil køre på dagen. Der vil være musik og gratis kaffe på kanden.

Pedersker Kirkemølle - Åben: 13.00-16.00- Gratis entre

Søndre Landevej 208 M, Pedersker, 3720 Aakirkeby

Kontakt: telefon: 56 97 71 84 / 30 30 27 17; E-mail: lokalforening@pedersker.dk

Aktiviteter: Motoren kører. Salg af mel, kaffe, øl & sodavand

Svaneke stubmølle – Åben 10.00 – 16.00 - Gratis entre

Møllebakken 13, 3740 Svaneke

Kontakt: telefon:22 36 54 49; E-mail: eigilvjensen@gmail.com

Hjemmeside: www.svanekevenner.dk

Mølle med entre:

Aarsdale Mølle - Åben: 10.00-17.00

Entre: Voksne 20 kr. ,børn 10 kr.

Gaden 44, 3740 Svaneke

Kontakt: telefon: 56 49 60 51; E-mail: finnmikkelsen@live.dk / Stenværksted

Niels-Holger Larsen, Foreningen Bornholm, 21 46 39 77; E-mail: nielsholgerlarsen@gmail.com